

Upphörande av förvaltare för stiftelsen von Willebrandska understödsfonden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stiftelsen von Willebrandska understödsfonden inte längre ska förvaltas av Stockholms stad.
2. Kommunstyrelsen ska anmäla till tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen i Stockholm, att förvaltarens upphör.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Genom testamente av den 31 oktober 1854 förordnade friherre Ernst Magnus von Willebrand att hans kvarlåtenskap skulle bilda en fond under benämning Willebrandska understödsfonden. Ur fonden skulle utgå pensioner till belopp av tvåhundrafemtio riksdaler banko till i första rummet behövande släktingar å hans moderne. Om inte tillräckligt antal släktingar anmälde sig skulle även andra, med ”största behovet och bästa vandeln” kunna åtnjuta pension från fonden.

Testamentet utpekade en förvaltare som också skulle utdela pensioner samt utse två gode män som senare i hans ställe skulle utse mottagare av pensionerna. Förvaltaren överlämnade dock i november 1872 fonden till Stockholms förmyndarkammare för förvaltning, medan gode männen skulle fortsätta att utse pensionsmottagare. Förvaltningen av fonden övertogs av drätselnämnden år 1934 och förvaltningen har sedan dess skötts av Stockholms stad, med utdelning efter förslag av gode män.

Fondens ändamål är att i främsta rummet ge pensioner för behövande släktingar på donatorns moderne. Då sådana hela tiden funnits och fortfarande förekommer har avkastningen också årligen enbart getts till sådana släktingar. Det har aldrig blivit aktuellt att dela ut till andra.

Skatteverket har nu bedömt att stiftelsen inte är undantagen från skattskyldighet då den inte är en allmännyttig stiftelse eftersom utdelningen är begränsad till vissa personer.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret föreslår att staden avsäger sig förvaltarskapet.

Mina synpunkter

Skatteverket har beslutat att stiftelsen inte är allmännyttig och därmed blir skattskyldig då stiftelsen enbart delar ut pengar för familjemedlemmar. Det är inte en kommunal angelägenhet och därmed inte heller kompetensenligt att staden förvaltar en stiftelse som inte är allmännyttig och som enbart delar ut medel till vissa familjemedlemmar. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Skatteverkets beslut
2. Utdrag ur fondboken

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stiftelsen von Willebrandska understödsfonden inte längre ska förvaltas av Stockholms stad.
2. Kommunstyrelsen ska anmäla till tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen i Stockholm, att förvaltarskapet upphör.

Stockholm den 16 oktober 2019

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Mats Larsson

Remissammanställning

Ärendet

Genom testamente av den 31 oktober 1854 förordnade friherre Ernst Magnus von Willebrand att hans kvarlåtenskap skulle bilda en fond under benämning Willebrandska understödsfonden. Ur fonden skulle utgå pensioner till belopp av tvåhundrafemtio riksdaler banko till i första rummet behövande släktingar å hans moderne. Om inte tillräckligt antal släktingar anmälde sig skulle även andra, med ”största behovet och bästa vandeln” kunna åtnjuta pension från fonden.

Testamentet utpekade en förvaltare som också skulle utdela pensioner samt utse två gode män som senare i hans ställe skulle utse mottagare av pensionerna. Förvaltaren överlämnade dock i november 1872 fonden till Stockholms förmyndarkammare för förvaltning, medan gode männen skulle fortsätta att utse pensionsmottagare. Förvaltningen av fonden övertogs av drätselnämnden år 1934 och förvaltningen har sedan dess skötts av Stockholms stad, med utdelning efter förslag av gode män.

Fondens ändamål är att i främsta rummet ge pensioner för behövande släktingar på donatorns moderne. Då sådana hela tiden funnits och fortfarande förekommer har avkastningen också årligen enbart getts till sådana släktingar. Det har aldrig blivit aktuellt att dela ut till andra.

Skatteverket har nu bedömt att stiftelsen inte är undantagen från skattskyldighet då den inte är en allmännyttig stiftelse eftersom utdelningen är begränsad till vissa personer.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 september 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt föreskrifterna för stiftelsen von Willebrandska understödsfonden ska i främsta rummet pensioner ges till behövande släktingar på donatorns moderne. Då sådana släktingar fortfarande finns kan således pensioner enbart ges till dem. Kretsen av

destinatärer är därmed begränsad till ett fåtal personer inom släkten. Stiftelsen anses därför inte uppfylla förutsättningarna för en allmännyttig stiftelse.

Det kan inte anses vara en kommunal angelägenhet och därmed inte heller kompetensenligt att staden förvaltar en stiftelse som inte är allmännyttig och som enbart delar ut medel till vissa familjemedlemmar.

Stadsledningskontoret förslår därför att staden avsäger sig förvaltarskapet för stiftelsen hos Länsstyrelsen i Stockholm.